

گندم کی ترقی دادہ اقسام کی علاقہ وار تقسیم اور وقت کاشت برائے 2013-14

PakAgriFarming

تیار کردہ

محمد شکیل شوکت

(ایڈمن : پاک ایگریفارمنگ)

گندم پاکستان کی ایک اہم ترین فصل ہے اور پاکستانیوں کی بنیادی غذا کا درجہ رکھتی ہے۔ پاکستان میں گندم وسیع پیمانے پہ کاشت کی جاتی ہے اور ملک کے تقریباً تمام علاقوں میں کاشت کی جاتی ہے۔ اس سلسلے میں پاک ایگریفار منگ پر پہلے بھی بارانی علاقوں میں گندم کی پیداواری ٹیکنالوجی دی گئی ہے اور اب ملک کے ۴ بڑے صوبوں کے لیے گندم کے ترقی دادہ اقسام ذیل میں دی جا رہی ہیں۔

صوبہ پنجاب

اقسام	وقت کاشت	کاشت کے لیے موزوں علاقے
ملت 2011	یکم نومبر تا ۱۰ دسمبر	پنجاب کے تمام جنوبی علاقے
پنجاب 2011	یکم نومبر تا ۱۰ دسمبر	پنجاب کے تمام آبپاش علاقے
آس 2011	۱۰ نومبر تا ۱۵ دسمبر	پنجاب کے تمام جنوبی علاقے
آری 2011	یکم نومبر تا ۱۰ دسمبر	پنجاب کے تمام آبپاش علاقے
این اے آر سی 2011	۲۰ اکتوبر تا ۱۵ نومبر	پنجاب کے آبپاش علاقے
دھرابی 2011	۲۰ اکتوبر تا ۱۵ نومبر	پنجاب کے تمام بارانی علاقے
این اے آر سی 2009	۲۰ اکتوبر تا ۱۵ نومبر	پنجاب کے تمام بارانی علاقے
بارس 2009	۲۰ اکتوبر تا ۱۵ نومبر	پنجاب کے تمام بارانی علاقے
فیصل آباد 2008	یکم نومبر تا ۱۰ دسمبر	پنجاب کے تمام علاقے
لاٹانی 2008	یکم نومبر تا ۱۰ دسمبر	پنجاب کے تمام آبپاش علاقے

پنجاب کے تمام آبپاش علاقے	۱۰ نومبر تا ۱۵ دسمبر	معراج 2008
پنجاب کے تمام آبپاش علاقے	۱۰ نومبر تا ۱۵ دسمبر	شفیق 2006
پنجاب کے تمام آبپاش علاقے	۱۰ نومبر تا ۱۵ دسمبر	فرید 2006
پنجاب کے تمام آبپاش علاقے	یکم نومبر تا ۱۵ دسمبر	سحر 2006
پنجاب کے آبپاش علاقے	۱۰ نومبر تا ۱۰ دسمبر	بھکر 2002
وسطی اور جنوبی پنجاب کے آبپاش علاقے	یکم نومبر تا ۱۵ دسمبر	انقلاب 91
پنجاب کی کلر زدہ زمینوں پر	۲۵ اکتوبر تا ۱۵ نومبر	پاسبان 90
پنجاب کے تمام بارانی علاقے	۱۵ اکتوبر تا ۱۵ نومبر	چکوال 50

نوٹ :-

گندم کی اقسام آری ۲۰۱۱، فیصل آباد ۲۰۰۸، لاثانی ۲۰۰۸ اور چکوال ۵۰ زیادہ شگوفے بناتی ہیں، چنانچہ بروقت کاشت کی صورت میں ۸۵ فیصد سے زائد اگاؤ دکنے والے بیج کی فی ایکڑ شرح میں ۵ کلوگرام تک کمی کی جا سکتی ہے۔

صوبہ سندھ

شمالی سندھ	جنوبی سندھ	اقسام
۷ نومبر تا ۳۰ نومبر	یکم نومبر تا ۲۰ نومبر	امداد 2005
۷ نومبر تا ۳۰ نومبر	یکم نومبر تا ۲۰ نومبر	مول 2002
یکم نومبر تا ۲۵ دسمبر	یکم نومبر تا ۲۵ دسمبر	ماروی 2000

کرن 95	یکم نومبر تا ۲۰ نومبر	۷ نومبر تا ۳۰ نومبر
آباد گار 93	یکم نومبر تا ۲۰ نومبر	۷ نومبر تا ۳۰ نومبر
انمول 91	۲۱ نومبر تا ۱۵ دسمبر	یکم دسمبر تا ۲۰ دسمبر
مہران 89	یکم نومبر تا ۲۰ نومبر	۷ نومبر تا ۳۰ نومبر
ٹنڈو جام 83	۲۱ نومبر تا ۱۵ دسمبر	یکم دسمبر تا ۲۰ دسمبر
ٹی ڈی 1	یکم نومبر تا ۲۵ دسمبر	یکم نومبر تا ۲۵ دسمبر
سکرینڈ 1	یکم نومبر تا ۲۵ دسمبر	یکم نومبر تا ۲۵ دسمبر
ایس کے ڈی 1	یکم نومبر تا ۲۵ دسمبر	یکم نومبر تا ۲۵ دسمبر
نیا سنہری	یکم نومبر تا ۲۰ نومبر	۷ نومبر تا ۳۰ نومبر
نیا امبر	یکم نومبر تا ۲۰ نومبر	۷ نومبر تا ۳۰ نومبر
نیا سند	یکم نومبر تا ۱۵ دسمبر	یکم نومبر تا ۱۵ دسمبر
کسی	یکم نومبر تا ۲۰ نومبر	۷ نومبر تا ۳۰ نومبر
سر سبز	یکم نومبر تا ۲۰ نومبر	۷ نومبر تا ۳۰ نومبر
بھٹائی	یکم نومبر تا ۲۵ دسمبر	یکم نومبر تا ۲۵ دسمبر
خرمن	یکم نومبر تا ۲۰ نومبر	۷ نومبر تا ۳۰ نومبر

صوبہ خیبر پختونخواہ

اقسام	وقت کاشت	کاشت کے لیے موزوں علاقے
امین 2010	۲۵ اکتوبر تا ۳۰ نومبر	بارانی علاقے
کوہاٹ 2010	۲۵ اکتوبر تا ۳۰ نومبر	بارانی علاقے
پیر سباق 2008	یکم تا ۲۰ نومبر	آپاش علاقے
سحر 2006	یکم نومبر تا ۱۵ دسمبر	آپاش علاقے
پیر سباق 2005	یکم تا ۲۰ نومبر	بارانی علاقے
پیر سباق 2004	یکم تا ۲۰ نومبر	میدانی اور آپاش علاقے
زام 2004	یکم اکتوبر تا آخر نومبر	آپاش علاقے
نصیر 2000	یکم اکتوبر تا ۱۵ دسمبر	آپاش علاقے
کے ٹی 2000	یکم نومبر تا ۳۰ نومبر	بارانی علاقے
عقاب 2000	یکم نومبر تا ۱۰ دسمبر	آپاش علاقے
سلیم 2000	یکم نومبر تا ۱۵ دسمبر	آپاش علاقے
سلیمان 96	۲۰ اکتوبر تا آخر نومبر	جنوبی بارانی علاقے
تاتا رار 96	۲۰ اکتوبر تا آخر نومبر	جنوبی بارانی علاقے
خیبر 87	یکم نومبر تا ۱۵ دسمبر	آپاش علاقے
عطا حبیب	یکم تا ۲۵ نومبر	آپاش علاقے
برسات	۲۵ اکتوبر تا ۳۰ نومبر	بارانی علاقے
سرن	یکم تا ۳۰ نومبر	آپاش علاقے

فخر سرحد	یکم تا ۳۰ نومبر	آپاش علاقے

صوبہ بلوچستان

اقسام	میدانی علاقے	بالائی علاقے
لاٹانی 2008	یکم تا ۳۰ نومبر	۱۵ اکتوبر تا ۳۰ نومبر
سحر 2006	یکم تا ۳۰ نومبر	۱۵ اکتوبر تا ۳۰ نومبر
راسکوه 2005	۱۵ نومبر تا ۱۵ دسمبر	یکم تا ۳۰ نومبر
زرلشتہ 2005	۱۵ نومبر تا ۱۵ دسمبر	یکم تا ۳۰ نومبر
بھکر 2002	یکم تا ۳۰ نومبر	-
ایم ایچ 97	۱۵ تا ۳۰ نومبر	یکم تا ۳۰ نومبر
پنجاب 96	۱۵ تا ۳۰ نومبر	یکم تا ۳۰ نومبر
سریاب 92	-	۱۵ اکتوبر تا ۳۰ نومبر
انقلاب 91	۲۰ نومبر تا ۱۵ دسمبر	-
زردانہ	۱۵ تا ۳۰ نومبر	-
زرعون	-	۱۵ اکتوبر تا ۲۵ نومبر